

ŁOWICZANIN

Tygodnik społeczno-ekonomiczny i literacki, poświęcony sprawom Łowicza i jego okolic. Wychodzi co piątek.

Przedpłata z przesyłką poczt.		bez przesyłki.		Cena ogłoszeń za wiersz garmontowy lub jego miejsce:	
Rocznie . . . . . Mk.	19.00	Rocznie . . . . . Mk.	16.00	Przed tekstem na 1 stronie Mk.	2.00
Kwartalnie . . . . . Mk.	4.75	Kwartalnie . . . . . Mk.	4.00	Nekrologi reklamy i ogłosz.	Ogłoszenia zwyczajne wiersz fen. 75
Adres Redakcji i Admin. Łowicz , Warsz. gub. Telefon № 14.				w tekście wiersz garmont.	„ 1.00
Redakcja jest otwartą codziennie od 9—12, i od 3—6 po południu.				Rękopismów niezastrzeżonych redakcja nie zwraca.	

Po otrzymaniu zezwolenia Min. Wyz. Rel. i Ośw. Publ.

grono nauczycieli szkół średnich w Łowiczu

z dniem 14 listopada r. b. otwiera w gmachu męskiego gimn. państw.

PRYWATNE

Popołudn. Kursy Przygotowawcze

klasy wstępnej, I i II

Ze ścisłym zastosowaniem się do programu gimnazjum państwowego.

Lekcje odbywać się będą codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt od godz. 3¹/₂ do 6¹/₂.

Zapisy przyjmuje kierownik kursów p. St. STRĄK w gmachu męskiego gimnazjum państwowego w dniach 17 i 18 listopada od godziny 3¹/₂ po południu do godz. 6¹/₂ wieczorem.

Wpisowe pobierane z góry wynosić będzie miesięcznie:

w klasie wstępnej mk. 50, w klasie I mk. 55 i w klasie II mk. 60.

Lekcje rozpoczną się dnia 18 listopada.

W imieniu nauczycieli *St. Strąk.*

Łowicz, dnia 12 listopada 1919 roku.

Dyrekcja państw. gimn. żeńsk.

im. J. U. Niemcewicza

zaprasza Sz. rodziców i opiekunów uczennic klasy podwstępnej, wstępnej, I, II i III na pierwsze zebranie rodziców łącznie z personelem nauczycielskim, mające się odbyć dnia 16 b. m., t. j. w niedzielę o godz. 2 po poł. w lokalu szkolnym.

Nie przetrwał wieków!

W sobotę, 8-go listopada b. r., nie liczni widzowie byli świadkami wzruszającego widowiska, kiedy potworna kolumna, wybudowana przez Niemców, śmiało podcięta z jednej strony, a energicznie podważona i popchnięta z drugiej strony, zwała się ze swego fundamentu. Chwila ta nasuwała wiele myśli — smutnych i radosnych.

Przedewszystkiem, jeżeli ta niezdarna budowla miała być uczczeniem niemieckich i rosyjskich żołnierzy, poległych zdaleka od swej ojczyzny, to jaką należałoby wystawić kolumnę, aby uczcić pamięć tych polskich żołnierzy poległych w obydwóch

przeciwnych armjach, którzy przemocą zostali zmuszeni do walczenia często brat przeciw bratu. Jeżeli historia kolejnym pokoleniom przekazuje pamięć tego Szwajcara, co był zmuszony strzelać do jabłka umieszczonego na głowie jego syna — i tego Polaka, co również na taką wystawiony był próbę, gdy wróg przed szeregami, pracymi do bram bronionej twierdzy, kazał nieść jego dziecko, mylnie sądząc, że zawaha się ręka ojca-patrioty i nie przyłoży lontu do armaty, to jakimi zgłoskami zapisać należy tych naszych bohaterów, którzy za cudzą sprawę zmuszeni byli walczyć przeciwko sobie? A jednak napisy na zwalonym pomniku milczeć miały o ich poświęceniu. Według ich cudzoziemskich dowódców oni spełnili tylko obowiązek, jako poddani swoich katów.

Pierwsze więc uczucie, gdy się walila ta bryła olbrzymia, było uczuciem radości, że zostało pomszczone upokorzenie, którego bryła ta była wyrazem. Tak — upokorzenie! Bo obelisk ten, tu na rynku Łowickim, czemuż w istocie swej różnił się od pomników Bismarka na Śląsku i w Poznańskim, od Murawjewa w Wilnie, od Paskiewicza w Warszawie? Toż to ten sam dowód lekceważenia naszych uczuć przez okupanta, któremu zdawało się, że jest już zwycięzcą, a będzie panem naszym.

A gdy walił się ten olbrzymi głaz, zdawało się, że to nie może być, aby na to wystarczyła moc tych kilku, jakkolwiek bardzo dzielnych pracowników, ale że pomaga im ta ręka, co pisze w Księdze przeznaczenia, aby ukarać, aby przygnieść tę wrogą nam hydrę — symbol nieprzyjaciół naszych. Niestety, bryła ta nie rozsypała się i ten wielogłowy smok jakkolwiek przyduszony (pozwólmy się unieść fantazji) żyje jeszcze i grozi nam swymi ubraniami to w pikelhaubę, to w czarno-żółte czako, to w papachę; tu znów paszcza ziejąca smrodliwym oddechem, tu znów leb bez nakrycia — może to ten, co, aby się okryć, chciał odgryźć koronę z naszego królewskiego ptaka. A wszystkie, jakkolwiek szarpane bólem obecnym, grożą nam w nadziei, że się wyzbędą gniożącego je ciężaru.

Fantazjo, pozwól nałożyć na tę gołą głowę ciepłe okrycie, to głowa bratnia, zblakana może. Gdy wróci ten syn na łono rodziny zabijemy może tłustego cielca na wspólną ucztę, aby je spożyć w zgudzie i weselu.

Być może, że i ta druga paszcza, karmiona ziemią z naszego wonnego ogrodu, przestanie u nas budzić wstręt swym oddechem ku radości panów Samuelsów.

Ale trzy powstałe... tych nic nie ułagodzi — nie ludźmy się. Te paszcze zawsze głodne, zawsze chciwe, żarłoczne zawsze czyhać będą na naszą zgubę, aby jeśli się tylko da powtórzyć jeszcze raz dziejową hańbę Kongresu wiedeńskiego — zabić Polskę i, jak hyeny, podzielić się trupem nieboszczyka. Nie ludźmy się, te lby smocze odżyją i oby nie wpięty były zdolne do życia, niż nasza odradzająca się Ojczyzna! Oby zmartwychwstała nasza, bogata w przeżyte doświadczenia, mocniejszy twór państwowy wydała niż ten, co zacy, dzielny ale nieopatrzny runął przed półtorawiekim pod przemocą przymierza, które czelnie świętem się nazwało.

Więc nie ufajmy wrogom naszym i w sercach naszych budujmy względem nich ducha nieufności i oporu. Uroczystości zwycięstwa nie dziś ale wtedy dopiero winniśmy święcić, kiedy odrodzona, zdrowa, silna Polska stanie o własnej mocy i nikt jej straszny nie będzie. Biermy przykład z przyjaciółki naszej Francji, która po 71-m roku, roku swojej największej klęski dziejowej, stojącą w Paryżu statuetkę, wyobrażającą miasto Strasburg, owinęła w czarne welony, które odświeżała przez 30 lat blisko i nie wpięty je zdjęła, aż Strasburgowi zaświeciło słońce wolności. Bez tych krep czarnych może nie

było by tego ducha, co pędził francuskich wojowników do zwycięstwa, co dał im siłę trwania w dniach niepowodzeń. Wytrwali i zwyciężyli.

I my mamy przed sobą tę samą drogę. W ciężkim trudzie budować mamy nasze dzieło, wśród licznych przeszkód, jakie nam stawiać będą nasi nieprzyjaciele, zdolni do wszystkiego. Nie szowinizm przesadzony te myśli nasuwa, ale przecież cały świat tak ceni naszych wrogów a najlepszym tego wyrazem, że tworząca się Liga Narodów, której Polska ma zaszczyt być członkiem, wrogów naszych nie chce przyjąć do grona swego aż, przeszedłszy przez jarzmo pokuty, okażą się godnymi równości.

Pracować i wytrwać, ale przytem czuć koniecznie, oto droga nasza. J. G.

Na pochyłej drodze.

Pięcioletnia wojna wszechświatowa, dobiegająca obecnie swego kresu, otworzyła oczy wszystkim narodom świata na jej okropności i śmiało dziś powiedzieć można, że niema pomiędzy nami jednostki, któraby nie wdychała do błogosławionego pokoju.

I jeżeli skutki wojny ostatniej wydają się nam okropnymi, to stokroć okropniejszymi muszą się wydawać wszystkim mieszkańcom Rosji, którzy już od lat kilku żyją pod tyrańskimi rządami Leninów i Trockich i którzy przez nadanie nieoświeconym prawa do rządzenia i objęcia przez państwo całego gospodarstwa narodowego, a także utworzenia niezmiernie licznej armii urzędników, mających spełniać wszystkie czynności w państwie, doprowadziły Rosję do kompletnej ruiny.

Powyższe czynniki, jak twierdzi w Kurjerze Warszawskim p. P. P. D, wywołały najgłówniejsze skutki na ogólny dobrobyt w kraju, zmniejszyły ogromnie wydajność pracy, wywołały zanik wytwórczości, w następstwie czego powstała ogólna dro-

żyzna, ustawiczne zwiększenie wynagrodzenia za oddaną pracę i powszechny deficyt.

Dogorywające obecnie państwo Lenina i Trockiego jedyny ratunek swój widział w drukowaniu nadmiernej ilości banknotów, mających nader niską wartość obiegową, i które nietylko że nie podniosło produkcji, lecz spowodowało jeszcze większą drożyznę wszelkiej wartości.

Niebezpieczeństwo rosyjskie szybkimi krokami zbliża się i do nas, a najwymowniejszymi tego dowodami są załatwienie sprawy agrarnej, przez Sejm suwerenny upaństwowienie lasów, roboty publiczne, telerowanie wzmagającego się wpływu czynników nieoświeconych, dążących stale do dyktatury proletariatu, ustawiczne strajki ekonomiczne i t. d.

Wskutek powyższych przyczyn i u nas zmniejszyła się wydajność pracy, nastąpił zanik wytwórczości, wzrasta niepomierne drożyzna, stale podnosi się wynagrodzenie za pracę, następstwem czego jest deficyt państwowy, a państwo tak jak i w Rosji widzi ratunek w drukowaniu banknotów.

Czas już wielki, aby prawdzie spojrzeć w oczy i zejść na drogę prowadzącą istotnie do stworzenia możliwych warunków egzystencji i odbudowy wolnej i niepodległej naszej Ojczyzny.

Gi nie zaprzepaszeją.

W podgórnych krainach ciemność jeszcze panowała, gdy Orzeł Polski unosił się nad wiślaną ziemią.

Duch opiekuńczy rostaczał skrzydła nad lotem ranionego orła, gdy król ptaków szybował w przestworzach.

W walce z ciemnymi siłami orzeł mdlał, a może i zginął....

Lecz nie! Gdy nad dębem, na kraju puszczy rosnącym, burza przejdzie, huraganem zawodzi i rani, a już w godzinę potym, gdy Bóg słońce ześle, dąb otrzą-

śnie się, swe rany leczy tchnieniem pocałunku świeżości, a potym znowu stoi mocny, niewzruszony, tak i orzeł z podgórnych światów, słabnąc, padal, a dotknawszy zagony rodzimej ziemicy, jej mocą macierzystą zmartwychpowstał.

Polacy! Wy podgórnych znaków rycerze słyszycie, wasz symbol Orzeł Biały zmartwychpowstał, albowiem dziś rok upływa, jak poszarpał niemieckiego najeźdźcy pęta i zrzucił okowy na sromotę wrogom, płynię wspaniale nad naszym krajem, wzrokiem przenika myśli i serca.

Jest w oku wszystkich, na tę naszą ziemię Łowicką, księżacką, a krasną, pasiastą, a plenną i zbożną.

I raduje go lud, kwiaty i plon niosący, zasmuca niezgodą nierządem, i popieraniem wszystkiego co obce.

I smutna jest jego dusza, gdyż orlą swą naturą przeczuwa powrót klatki pruskiej, lub nałtajki moskiewskiej.

Lecz nie! Za chwilę uwierzył, bo naród, który złą wolę pokonał, zwalczył i nierząd, pracą mocną zwycięży gnuśne lenistwo...

Nad szlakiem kolei polskich unosi się nasz orzeł Biały. Wzrok swój bystry kieruje na długie wstęgi kolejowe, nad którymi unosi się dymek wozów ciężarowych i parowych. I duma rozpiera mu piersi, bo ci nie ulegną, *nie zaprzepaszeją* Polski w odmętach, w odmętach burz i lawinach.

Dopomóż im Bóg, bo oni w najcięższych chwilach — spełnią swoje święte obowiązki.

To mieli powiedzieć rodakom w rocznicę wygnania Niemców kolejarze — i chcą, aby cały naród z nimi wspólnie odezwał się głosem miłości ojczyzny.

Kochajmy się więc bez różnicy stanów, wszyscy dążmy przez twardą pracę i zrozumienie grozy położenia kraju, otoczonego zewsząd nawałą wrogów, do istotnej jego odbudowy, a okrzyk naszej wolności niechaj odezwie się gromkim echem w całej Rzeczypospolitej; „Polska wolna i niepodległa niech żyje!”

W. de L.

61.

K. RYBACKI.

Księżanka Zocha.

POWIEŚĆ.

(Ciąg dalszy).

Zocha, mając dużo jeszcze czasu, przyłączyła się do towarzystwa i z uwagą słuchała opowiadania Oczykowskiego o powstaniu kościoła:

— Pierwotny kościół był drewniany, w roku 1100 przez książąt Mazowieckich, a mianowicie Władysława Hermana, wystawiony. Roku 1433 przez Arcybiskupa Wojciecha herbu Jastrzębiec do godności Kolegiaty wyniesiony i w kolegium kanoników zaopatrzony został. W r. 1524 kościół ten do szczętu zgorzał, lecz przy nowowzniesionym w 1580 roku stanęła już kaplica murowana Arcybiskupa Uchańskiego.

W r. 1611 Prymas Tarnowski przy murował drugą kaplicę, a w r. 1640 postawił kaplicę św. Anny Arcybiskup Wężyk.

Maciej Łubieński, wstąpiwszy na stolicę Arcybiskupią, zastał tak zniszczony sam kościół, iż własnym nakładem w 1652 r. wznosił nowy kościół murowany, w takim kształcie, w jakim się teraz widzieć daje.

Arcybiskup Komorowski dokończył kaplicy Lipskich i w r. 1760 wymurował kaplicę dla Pana Jezusa Ukrzyżowanego. Kościół ten, pod wezwaniem Wniebowzięcia N. M. Panny i św. Mikołaja, konsekrował Arcybiskup Prażmowski w 1660 r. dnia 14 października. Ołtarz wielki Wniebowzięcia N. M. P., stawiany przez Arcybiskupa Wacława Leszczyńskiego, kosztem Bejdziny, włościanki ze Świerzyża, uzyskał w r. 1868 obraz pędzla Jana Strzaleckiego, Matki Boskiej Różańcowej.

Po stronie ewangelji obok tego ołtarza jest pomnik z białego marmuru, wyobrażający w klęczącej postawie Arcybiskupa Henryka Firleja, zmarłego w 1626 r., który w 1625 r. zwłoki św. Wiktorji, Panny i Męczenniczki, patronki m. Łowicza i okolicy, z Rzymu do Łowicza sprowadził. Po drugiej stronie ołtarza znajduje się pomnik dwóch Arcybiskupów Leszczyń-

skich, Wacława, zmarłego 1666 r. i Andrzeja zm. w 1563 r., portrety których malowane są na złoconych miedzianych blachach.

Za wzniesieniem, na którym stał tron Arcybiskupi, leżąca z czerwonego marmuru figura wyobraża Arcybiskupa Jana Przezembskiego, zm. w 1563 r. Nad odrzwiami marmurowymi, prowadzącymi do zakrystji kanonicznej, zawieszony jest portret Arcybiskupa Macieja Łubieńskiego, fundatora Kolegiaty. W zakrystji kanonicznej rozwieszono są portrety Arcybiskupów: Teodora Potockiego, Adama Komorowskiego i Stanisława Szembeka.

Z zakrystji tej po schodach zwiedzający weszli do skarbcza, słynnego niegdyś z bogactw dzieł złotniczych. Tutaj mogli oglądać bardzo cenne i artystycznej roboty relikwiarze, mszały w srebro oprawne, vota, monstrancje, kielichy srebrne starodawne, dalmatyki, kapy, ornaty z drogich materji, z lamy złotej i srebrnej, galonami złotymi i srebrnymi obłożone. Wyróżniały się dawnością dwie kapy i ornat z roku 1667. Najokazalszy ornat jest srebrny, złotem haftowany, dar Arcybiskupa Szembeka.

Kronika miejscowa.

Kalendarzyk.

Fiątek † Jukunda B. W. Józefata B. M.
Sobota Leopolda W.
Niedziela Edmunda B. W.
Poniedziałek Grzegorza cud. B. W.
Wtorek Romana Odonia P.
Sroda Elżbiety Kr. W.
Czwartek Feliksa Walejusza

Wschód słońca o g. 7. 09, zachód o g. 4, 19.

— **Rocznica II listopada.** Rocznice wypędzenia Niemców z Polski w Łowiczu obchodzono bardzo uroczysto. Utworzony Komitet Organizacyjny już w przededniu tej uroczystości wydał gorącą odezwę, nawołującą wszystkie warstwy do wzięcia czynnego udziału w uroczystym obchodzie. Koło godziny 10 rano na Rynku Kościuszki zaczęły się gromadzić okoliczne Straże Ogniowe (dwie z orkiestrą), przedstawiciele cechów ze sztandarami, przedstawiciele licznych instytucji państwowych i społecznych szkoły miejscowe z profesorami na czele, wojsko i duchowieństwo oraz przybyli ze sztandarami przedstawiciele Łowickiego Koła Kolejarzy i pracowników pocztowych. Uroczystość rozpoczęła msza polowa, odprawiona na Rynku, podczas której ustawiona w szeregi i w pełnym rynsztunku bojowym załoga miejscowa dała trzykrotną salwę. Po skończonej mszy odbyło się poświęcenie dwóch korporacyjnych sztandarów, trzeci nowy sztandar, zdaje się pracowników młynarskich nie zbliżył się do ołtarza jakby się obawiał święconej wody. Następnie wszedł na mównicę stojącą obok pomnika niemieckiego ks. kanonik Bączek, w barwnych słowach przedstawił zebranym chwilę dziejową—oswobodzenie Polski od rządów okupacyjnych, nawiązując jednocześnie obchód ten do uroczystości założenia i poświęcenia fundamentu pod pomnik jednego z największych bohaterów naszych—Tadeusza Kościuszki. Następnie zaczęto

się formować do pochodu, który przy dźwiękach orkiestr strażackich udał się ulicą Podrzeczną, Kozią, Zduńską i przy bardzo licznym współudziale mieszkańców wrócił na Rynek Kościuszki. Tutaj znowu wszedł na mównicę prezes Sądu Okręgowego p. Głowacki i w okolicznościowym przemówieniu swym oddał cześć tym wszystkim, którzy najwięcej zasłużyli się przy odbieraniu Niemcom licznych placówek i instytucji państwowych. Po skończonej mowie poświęcił fundament pod pomnik Kościuszki ks. kanonik Niemira, który ma stanąć akurat w tym miejscu, gdzie Niemcy w drugim roku wojny wybudowali dla poległych żołnierzy obecnie zwalony pomnik kamienny. Wkrótce nastąpiło rozwiązanie pochodu i na zakończenie orkiestry strażackie odgrały „Jeszcze Polska nie zginęła” i marsza. Uroczystość zakończono koło pół do pierwszej. Wieczorem gmach magistratu i dworzec były pięknie iluminowane.

— **Łowicz w obliczu głodu i zimna.** Kompletny brak artykułów spożywczych jak mąki, kartofli i artykułów pierwszej potrzeby jak soli, cukru oraz dające się odczuwać prawie w każdym domu zimno z powodu ogólnego braku opału stwarza niezbyt miłą perspektywę na długie w obecnym i przyszłym roku miesiące zimowe dla mieszkańców Łowicza. Cena żyta u szmuklerzy dochodzi obecnie do 400 mk. za korzec, pszenicy do 500 mk., węgla i drzewa zupełnie kupić nie można, a zima i zimna dopiero się zaczęły i niejednemu już dobrze doskwierają. Mamy wprawdzie wydział aprowizacyjny i biuro handlowe, lecz obie te instytucje zapasów prawie że nie posiadają. Doprawdy znajdujemy się w warunkach ciężkich, a przecież dopiero jesień.

— **Herbatka nauczycielska.** W dniu 13 b. m. w godzinach wieczornych w lokalu Tow. Krajoznawczego urządzona była wspólna herbatka dla członków Związku nauczycielskiego szkół średnich i członków dawnego zrzeszenia a obecnie

związku nauczycielstwa szkół powszechnych.

— **Zebrań Koła Rodzicielskiego szkół średnich w Łowiczu.** W dniu 12 b. m. w sali Towarzystwa Kredytowego o godz. 7 wieczorem odbyło się zebranie rodziców i opiekunów uczącej się młodzieży w miejscowych szkołach średnich z następującym porządkiem dziennym:

1, Wybór typu szkoły średniej najodpowiedniejszej dla Łowicza. (w myśl odezwy. Dyrektora Sianożęckiego).

2, Urządzenie śniadań w gmachach szkolnych dla uczących się z pomocą komitetu polsko-amerykańskiego.

3, Wybór nowego Zarządu Koła Rodzicielskiego.

Nad pierwszym punktem wywiązała się długa i ciekawa dyskusja, w której obecni na zebraniu profesorowie szkół średnich dawali szczegółowe wyjaśnienia, zaznajamiając jednocześnie zebranych z najrozmaitszymi typami szkół na zachodzie. Wobec ważności sprawy postanowiono zwołać jeszcze kilka zebrań w celu należytego omówienia sprawy. Co do wydawania śniadań wyznaczono specjalny komitet, który się zajmie organizacją i uruchomieniem kuchni.

Do nowego Zarządu Koła Rodzicielskiego przez tajne głosowanie wybrano: prof. Jacynę, p. K. Trawińską, nauczyciela szkoły miejskiej Palczyńskiego, burmistrza miasta D-ra Stanisławskiego i D-ra powiatowego K. Bacię. Na zastępców zaś weszli prof. Doleżał i p. Feist.

Zebrania powyższe winny sięgnąć szersze koła rodziców gdyż obecni na ostatnim posiedzeniu rodzice i opiekunowie otrzymali wiele cennych wskazówek, dotyczących się szkolnictwa.

— **Wyjazd ślązaków do rodzin.** W ubiegły wtorek z inicjatywy Koła Służby Narodowej Polek Chrześcijanek, na dworcu Wiedeńskim odbyło się pożegnanie oficerów i żołnierzy ślązaków, którzy w liczbie około 100 osób wyjeżdżali na Śląsk by spełnić obywatelski obowiązek. Liczne grono inteligencji z władzami miejscowe-

Wychodząc z zakrystji kanonicznej, w prezbiterjum, nad stalami kanonicznymi, w których ostatecznie zasiadało 3 prałatów i 9 kanoników, zawieszono są obrazy nadzwyczajnych wymiarów, przedstawiające Narodzenie, Ofiarowanie i Nawiedzenie N. M. Panny.

Ołtarz ŚŚ. Aniołów stróżów stoi już w wielkiej nawie kościoła. Na zasuwie św. Mikołaj z widokiem Kolegiaty. Na ołtarzu krzyż drewniany czarny z relikwiami śś. Stanisława Kostki i Bonifacego, dar ostatniego z Tarnowskich.

Po schodach marmurowych weszli do kaplicy Arcybiskupa Uchańskiego, w której Arcybiskup Firlej na ołtarzu złożył relikwie św. Wiktorji. Arcybiskup Maciej Łubieński, dziękując Bogu za odniesione przez Króla Jana Kazimierza zwycięstwo nad kozakami i tatarami w r. 1651, relikwie św. Wiktorji złożył w trumience srebrnej, gdzieś złocone. Król Jan Kazimierz w 1667 r. kaplicę tę marmurami wyłożył, a kajetan Sołtyk, Biskup Krakowski, niegdyś kanonik łowicki, w 1782 r. przyprowadził ją do takiej świetności, w jakiej się obecnie znajduje.

Oryginalny grobowy kamień z siwego marmuru przez tegoż Firleja z Rzymu przywieziony, zabytek z IV wieku, wmurowany jest w antypodjum. Postać dziewczęcia, wryta na tej płycie, oznacza św. Wiktorję, serce zaś z płomieniem dodano jako znak, że zginęła śmiercią męczeńską. Zewnątrz kaplicy nad kratami żelaznymi, stanowiącemi bramę, znajduje się duży obraz przedstawiający Króla Jana Kazimierza z małżonką Marją Ludwiką, senatorami i całym dworem, gdy całuje relikwie świętej, podawane mu przez A. G. Macieja Łubieńskiego.

Wychodząc z kaplicy, widzieć można postać leżącą z białego alabastru A. G. Uchańskiego, zmarłego w 1580 r.

Na ołtarzu św. Jana Nepomucena, w kaplicy Wężykowskiej, stoi krzyż starożytny, hebanowy, miejscami złocony, z relikwiami świętych, godzien bliższego obejrzenia. Ołtarz ten był uprzywilejowanym bractwa św. Jana, które w 1737 r. Arcybiskup Potocki wprowadził. Bractwo to istnieć przestało, dopiero w ostatnich czasach wznowił je ks. Prałat Rętke, którego

popiersie z białego marmuru znajduje się pod wielkim chórem.

Portret Arcybiskupa Wężyka zawieszony jest obok ołtarza św. Anny. Na ołtarzu tym stoi relikwiarz tej świętej i krzyż perłową masą wykładany. Z drugiej strony tego ołtarza był pomnik X. Adama Kazimierza Oporowicza o dwóch twarzach; doktor obojga prawa, protonotarjusz Apostolski, kapelan i spowiednik A. G. Wężyka, aktuarjusz i notarjusz A. G. Macieja Łubieńskiego, sędzia, obrońca różnych spraw, kanonik Łowicki, Łęczycki, proboszcz Chrusliński i „Boleowienski”, był Oporowicz człowiekiem światłym i nadzwyczaj czynnym, więc malarz czy to sam z siebie, czy z polecenia czyjogoś, chcąc prawdopodobnie uzmysłowić jego działalność, przekazał potomności portret w tej potwornej malaturze. (Portret ten przed kilku laty został skradziony).

(d. c. n.)

mi i duchowieństwem na czele pomimo fatalnej pogody bardzo życzliwie zegnali naszych sympatycznych braci. Prezes, p. Głowacki w serdecznych wyrazach przemówił do odjeżdżających. Poczym przemawiał dyrektor Sianożęcki i p. Edward Nowakowski ciepłe swe pożegnanie zakończył słowami „do prędkiego zobaczenia“, popartemi owacyjnie przez obecnych. Odjeżdżającym, Koło Pań przygotowało śniadanie na drogę.

— **Niebywała sanna.** Po kilkodzielnym mrozie i wietrze zamieć śnieżna pokryła puszystym całunem pola i łąki. Gospodarze nasi zmuszeni byli powyciągać sanki, by móc dostać się do miasta. Wraz ze śniegiem nastąpiła zima dla sankarzy i na ulicach dość często słychać ostrzegawcze dźwięki dzwonków. Zdaje się, że dawny kuliąg polski będzie mógł trwać czas dłuższy. Z powodu nadzwyczaj dużego śniegu w mieście daje się odczuwać brak produktów wiejskich, przez co ceny na nie w ostatnim tygodniu podskoczyły znacznie.

— **Oczyszczenie lasu miejskiego.** W celu doprowadzenia lasu miejskiego do należytego stanu, Magistrat m. Łowicza zarządził wycięcie licznych drzew karłowatych i zbyt gęstych. Powycinane drzewa ułożone w kupki, będą sprzedawane przez Zarząd miasta najbiedniejszym mieszkańcom.

— **Chrześcijańskie Towarzystwo Pożyczkowo-Oszczędnościowe w Łowiczu.** Nowy Zarząd Chrześc. Towarzystwa Pożyczk.-Oszcz. w Łowiczu stanowią: p. p. Stefan Lipiński, Jan Papiewski i Leon Sławiński. W myśl uchwały Rady postanowiono energicznie wystąpić o zaległe procenty od pożyczek przeciwko nieakuratnym członkom. Za przykładem innych towarzystw Zarząd pobiera procenta w markach po kursie urzędowym.

— **Z Komisji osuszania łąk i Kostki pod Łowiczem.** Na sobotnim posiedzeniu Komisji w sprawie osuszenia Kostki miejscowy geometra p. L. Kobrzyński przedstawił szczegółowy projekt osuszenia łąk podmiejskich zaaprobowany przez Ministerstwo robót publicznych. Z przedstawionego projektu wynika, że aby Kostkę osuszyć należałoby wodę z cukrowni Łyszkowice przepuścić przez miasto do Bzury. Gdyby się okazało, że woda z cukrowni nie byłaby dostatecznie czystą, ogromna przestrzeń łąk osuszyć by się nie dała i Łowicz musiałby wtedy pozostać nadal miejscowością malaryczną. W celu zbadania źródeł z cukrowni Łyszkowickiej powołano specjalną komisję składającą się z pp. Wierusza Kowalskiego, b. dyrektora cukrowni p. Gładysza i lekarza powiatowego D-ra K. Bacię.

— **Dzień Św. Cecylii.** W dniu 22 listopada r. b. w sobotę ku czci Św. Cecylii chór „Lira“ urządza uroczyste nabożeństwo w kościele Św. Ducha o godzinie 9 rano. Wieczorem zaś odbędzie się, w sali Stowarzyszenia Robotników Chrześcijańskich przy ul. Piotrkowskiej, wieczornica dla członków Chóru i zaproszonych gości, z której czysty dochód przeznaczony na ciepłą odzież dla żołnierza Polskiego.

— **Sprostowanie.** W artykule „Rocznica“ wkradła się omyłka zecerska, powinno być: Łotwa i Estonja. Łotwa, ze stolicą Rygą, nie jak mylnie wydrukowano Litwa.—Z Litwą do dnia dzisiejszego, Polska pozostaje w stosunkach wrogich.—

MINISTERSTWO PRZEMYSŁU i HANDLU

w porozumieniu z Głównym Urzędem Likwidacyjnym

ogłasza niniejsze W E Z W A N I E

do wszystkich bez wyjątku przemysłowców poszkodowanych przez wojnę na terenie b. Królestwa Polskiego (Kongresówki):

Paragrafy 2 i 3 aneksu IV części VIII Traktatu Pokojowego z Niemcami i Austrią, w zastowaniu do Polski, brzmią, jak następuje:

§ 2. Rząd Polski przedstawi Międzynarodowej Komisji Odszkodowań w Paryżu spisy obejmujące:

Inwentarz żywy, maszyny, narzędzia pomocnicze, obrabiarki i wszelkie podobne przedmioty o charakterze handlowym, które zostały zajęte, zużyte lub zniszczone przez Niemcy lub Austrię, albo zniszczone na skutek bezpośrednich operacji wojennych, a co do których Rząd ten dla zaspokojenia swoich natychmiastowych i pilnych potrzeb chce, aby je zastąpiono przez inwentarz lub artykuły tej samej natury, znajdujące się na terytorjum niemieckim lub austriackim w dacie uprawomocnienia się Traktatu.

§ 3. Spisy, dotyczące artykułów wymienionych powyżej, będą dostarczone w ciągu 60 dni od uprawomocnienia się Traktatu. Spisy mają zawierać wszystkie szczegóły, spotykane w umowach handlowych o te przedmioty, zawierać też będą wyszczególnienie terminu dostawy (termin ten nie powinien przekraczać 4 lat), oraz jej miejsce, ale nie powinny zawierać ani ceny, ani oszacowania.

Opierając się na powyższych warunkach Traktatu Pokojowego

MINISTERSTWO PRZEMYSŁU i HANDLU

w porozumieniu z GŁÓWNYM URZĘDEM LIKWIDACYJNYM wyjaśnia:

1. że każdy poszkodowany przez wojnę przemysłowiec może żądać zwrotu w naturze takich samych przedmiotów, jak to, co zostały przez niego stracone, lub też przedmiotów tej samej natury dla zastąpienia nimi przedmiotów straconych,

2. że zapotrzebowanie każdego przemysłowca powinno być zawarte w granicach poniesionych przez niego strat, t. j. ilości podanych w spisach maszyn, narzędzi i artykułów technicznych powinny odpowiadać ilości tychże maszyn, narzędzi i artykułów technicznych, jakie zostały zniszczone, zarekwirowane, sprzedane pod przymusem, lub skonfiskowane przez którąkolwiek ze stron wojujących (Niemcy, Austro-Węgry lub Rosję), albo zniszczone na skutek bezpośrednich operacji wojennych i przytym są niezbędne i niezbędnie potrzebne.

Wobec powyższego

MINISTERSTWO PRZEMYSŁU i HANDLU

wzywa wszystkich bez wyjątku poszkodowanych przez wojnę przemysłowców aby niezwłocznie do dnia 6 grudnia r. b. włącznie zgłosili do Komisji Szacunkowej Przemysłowej Głównej (Warszawa, Chmielna Nr. 2) następujące dane:

Wykaz narzędzi pracy niezbędnych dla zaspokojenia natychmiastowych i pilnych potrzeb fabryki (dla odbudowy i uruchomienia fabryki) a mianowicie:

1. silników wszelkiego rodzaju,
2. elektromotorów i dynamomaszyn,
3. obrabiarek: tokarni, wiertarni, heblarek, frezarek, szlifierek i innych,
4. maszyn i urządzeń, niezbędnych dla uruchomienia fabryki, z zaznaczeniem jaki materiał w nich przeważa (żelazo, miedź lub inny materiał np. ołów),
5. pasów skórzanych i artykułów technicznych skórzanych,
6. lin i pasów innych,
7. urządzeń specjalnych, niezbędnych dla uruchomienia fabryki.
8. materiałów pomocniczych,
9. inwentarza żywego.

W wykazach podane być powinny wszystkie szczegóły, spotykane w umowach handlowych o te przedmioty, t. j. wszystkie dane, jakie są praktykowane i niezbędne przy obstalunkach handlowych dla każdego przedmiotu oddzielnie (np. wymiar, waga, siła, firma—zwłaszcza jeżeli przedmiot wyrabia firma niemiecka— itp.)

W specyfikacjach przedmiotów, podanych w wykazach konieczny jest podział:

1. na sprawców strat, t. j. powinno być wykazane na czyj rachunek żądany jest każdy przedmiot, podany w wykazach: na rachunek Niemiec, Austrii, Rosji, lub bezpośrednich operacji wojennych, w zależności od tego, z czyjej winy był stracony każdy przedmiot, na miejsce którego żąda się zastępcy,

2. na wskazanych powyżej 9 grup, t. j. w wykazach powinny być oddzielnie zgrupowane silniki, oddzielnie elektromotory i dynamomaszyny, oddzielnie obrabiarki i t. d.

UWAGA: Szczegóły wskazówek i wyjaśnień w tej sprawie (zwłaszcza co do tego, jakie narzędzia pracy mają być podane w wykazach i w jaki sposób mają być podzielone) udzielają Urzędy Przemysłowe: w Białej Siedleckiej, Częstochowie, Kielcach, Kaliszu, Lublinie, Łodzi, Radomiu, Sosnowcu, Warszawie i Włocławku, oraz biuro Komisji Szacunkowej Przemysłowej Głównej w Warszawie (Chmielna Nr. 2—IV piętro).

Wskazane jest, ażeby każdy przemysłowiec zasięgnął porady w powyżej wymienionych Urzędach, a zwłaszcza w biurze Komisji Szacunkowej Przemysłowej Głównej w Warszawie, gdyż wykazy niezawierające wszystkich szczegółów, o których wyżej mowa, uwzględniane nie będą.

W zgłoszeniach należy wskazać:

1. rodzaj przemysłu do którego dana firma należy,
2. nazwę firmy i jej adres,

5. termin oraz miejsce dostawy żądanych przedmiotów.

Zgłoszenia powinny być skutecznie listem poleconym do Komisji Szacunkowej Przemysłowej Głównej (Warszawa, Chmielna Nr. 2).

Wobec krótkiego terminu każdy poszkodowany przez wojnę przemysłowiec obowiązany jest skutecznie zgłoszenie niezwłocznie i przedstawić odrazu wszystkie potrzebne szczegóły.

Zgłoszenia powyższe są bezpłatne.

MINISTERSTWO PRZEMYSŁU i HANDLU

podkreśla że:

do spisów, jakie Rząd Polski przedstawi Międzynarodowej Komisji Odszkodowań w Paryżu włączone zostaną zapotrzebowania tych tylko przemysłowców poszkodowanych przez wojnę, którzy we wskazanym terminie zgłoszą żądane wykazy ze wszystkimi niezbędnymi szczegółami, o których wyżej mowa.

UWAGA: Wezwanie niniejsze dotyczy wszystkich bez wyjątku przemysłowców, t. j. zarówno tych, co już zarejestrowali swoje straty w Komisji Szacunkowej Przemysłowej Głównej, jak i tych, którzy strat swoich dotychczas nie rejestrowali.

— **Budowa szosy od Łowicza do Skierniewic.** Najkrótsza droga łącząca Łowicz ze Skierniewicami jest trakt przez wsie: Zielkowice, Parma, Placencja i inne ciągnące się jedna za drugą nieprzerwanie prawie pod same Skierniewice. Cała długość szosy ma wynosić 18 wiorst. Jeszcze za rosyjskich czasów istniał projekt szosowania tej drogi, lecz warunki strategiczne były ciągle na przeszkodzie, obecnie zaś mieszkańcy okolicznych wsi widząc że, w powiecie przystąpiono do budowy szos w miejscowościach mniej zaludnionych występują do powiatu o natychmiastową budowę szosy.

— **Kolekcja druków Łowickich Oddziału P. T. K.** w Łowiczu powiększyła się znów o 24 numery „Łowiczana” z lat 1913 i 14 dzięki darowi pp. E. Kalinowskiej i I. Przybyłowiczowej.

— **Z amerykańskiego komitetu pomocy dzieciom.** Wszystkie dzieci uczęszczające do szkół w Łowiczu będą miały prawo otrzymywać kubek gorącego mleka i bułkę za cenę 60 fen. z daru amerykańskiego. Niezmiernie wielkie będzie miało to znaczenie, gdyż wiele uczniów i uczennic szkół od rana do godz. 5-ej i później musi pozostawać w szkole na suchym kawałku chleba, gdy temperatura w budynkach nie przewyższa 10°. Tutaj władze szkolne powinny niezwłocznie przystąpić do urządzenia kuchni dla ogrzewania otrzymanego mleka.

— **Zarząd Koła Śl. Nar. Pol. Chr.** składa niniejszym podziękowanie znanym z ofiarności pp. Kączkowskim z Lubianekowa za ofiarowane na rzecz Gospody Żołnierza polskiego 60 f. mąki pszennej oraz 50 mk. gotówką.

Po wznowionym otwarciu gospody jest to pierwszy dar; może takowy zapoczątkuje dawną ofiarność szerszego ogółu, gdyż wszelką pomoc, zwłaszcza w produktach, wzmoże działalność gospody, a tym samym ulży ciężkiej doli naszego żołnierza.

— **Zagubione asygnaty pożyczki Państwowej** Zarząd Tow. Wzajemnego kredytu po przesłaniu do Polskiej krajowej kasy pożyczkowej wykazu asygnat, które rozmaitym osobom zostały skradzione lub zagubione, otrzymał od powyższej odpowiedź następującą: Numery tych asygnat zostały odnotowane, prosimy jednak o bezwzględne nadesłanie od każdej poszkodowanej osoby podania, wraz z dołączeniem marek stemplowych wartości 4 marek polskich, do każdego z nich, gdyż na mocy dekretu Naczelnika Państwa z dnia 7 lutego r. b. art. 11 każde podanie podlega opłacie stemplowej.

— Wobec powyższego osoby które nabywały asygnaty w Tow. Wz. Kredytu

i którym asygnaty te zostały skradzione lub zagubione je winny przybyć do biura Towarzystwa w Łowiczu w celu dopełnienia powyższych formalności.

— **Samochody ciężarowe między stacją Pniewo i Gostyninam.** Produkty rolne z gostyńskiego dowożone były do tej pory jedynie do stacji kolejowej Pniewo, koni których wogóle jest ogromny brak w gostyńskim.

Brak ten będzie zastąpiony w części przez wprowadzenie samochodu ciężarowego, samochód ten będzie ciągnął trzy wozy—wagony. W jednym takim transporcie będzie można zabrać półtora wagonu towaru.

Miejmy nadzieję że meblowy handlowiec p. Dobrowolski, właściciel samochodu będzie miał wkrótce naśladowców, gdyż tym tylko sposobem rozwiąże się sprawa aprowizacyjna kraju w najbliższym czasie.

— **Kompanja cukrownicza w Łyszkwicach.** Podczas wojny plantacje buraków znacznie się zmniejszyły i sięgają zaledwie 1/3 przestrzeni przedwojennej. Bardzo znaczna część buraków z powodu ustawicznych strajków służby folwarcznej pozostała także w ziemi i o ile wkrótce nie nastąpi zupełna odwilż buraki niewykopane należy uważać za stracone, a wtedy musielibyśmy na cały rok pozostać bez cukru.

— **Sala zajęć w Łowiczu.** Rada Opiekuńcza łowicka uzyskała od Rady Głównej na urządzenie sali zajęć jednorazowo 10,000 mk. tytułem pożyczki i na utrzymanie tej sali miesięcznie 3000 mk. O ile znajdzie się odpowiedni lokal i będzie można dostarczyć dla sali zajęć niezbędną ilość opału sala ta zostanie uruchomiona niebawem.

OFIARY:

Na Skarb Narodowy.

Ludwik Lipiński—złoty brelok i srebrnym mk. 2 f, 50 i 1 rb.

Na Samopomoc koleżeńską gimnazjum męsk.

Jako zakład wygrany składa kolega Ignacy Nowak, ucz. kl. VIII mk. 10.

Na żołnierza polskiego.

Zebrane w ubiegłą niedzielę w Re-sursie Rzemieślniczej mk. 421.

I. i Z. Gł. osiągnięte ze sprzedaży srebra ponad kurs przedwojenny m. 250—na kupno ciepłych koszul dla żołnierzy na froncie.

Ludwik Lipiński na bieliznę dla żołnierzy 10 pułku mk. 50.

Ludwik Lipiński na ciepłą odzież mk. 50.

W rocznicę oswobodzenia Łowicza od niemców H. Z. mk. 100 na bieliznę dla żołnierza polskiego.

Na pomnik Kościuszki.

Ludwik Lipiński mk. 20.

Na flotę polską.

Franciszek Balcer z okazji rocznicy rozbrojenia niemców w Łowiczu składa mk. 1000.—

Sprostowanie.

Zamiast kwiatów i światła w dniu zadusznym na grobie rodziców składają mk. 50 na Schronisko dla dzieci Stanisława i Teodor Markiewiczowie. (mylnie wydrukowane).

PODZIĘKOWANIE.

Wszystkim członkom komitetu organizacyjnego, którzy przyczynili się do wykonania obchodu rocznicy w dniu 9 Listopada, a w szczególności Sz. profesor. p. Sadowskiemu, za szczegółowe opracowanie planu pochodu i jego wykonanie i wszystkim którzy przyczynili się do uświetnienia tej uroczystości, składam w imieniu kolejarzy staropolskie „Bóg zapłać“.

Wacław de Larzac.

PROTOKÓŁ.

VIII posiedzenia Sejmiku Łowickiego dnia 2 października 1919 r.

Obecni:

Przewodniczący A. Jaros.

Członkowie:

1) Wierusz-Kowalski z Łowicza. 2) Żelechowski Izaak z Łowicza. 3) Surma Jan z gm. Bąków. 4) Wojda Franciszek z gm. Bąków. 5) Grzegorek Władysław z gm. Bolimów. 6) Dymecki Franciszek z gm. Bolimów. 7) Błaszczuk Aleksandr z gm. Bielawy. 8) Miedzianowski Jan z gm. Bielawy. 9) Kret Jan z gm. Dąbkowice. 10) Russek Jan z gm. Dąbkowice. 11) Urbanek Jan z gm. Dąbkowice. 12) Stańczyk Konstanty z gm. Jeziorko. 13) Szaniawski Antoni z gm. Jeziorko. 14) Gajda Feliks z gm. Kompina. 15) Kaźmierski Mateusz z gm. Kompina. 16) Małecki Józef z gm. Łyszkwice. 17) Piestrzeniewicz Marcin z gm. Lubianek. 18) Borecki Karol z gm. Nieborów. 19) Popowski Konstanty z gm. Nieborów.

Posiedzenie to poświęcone zostało wyłącznie sprawie preliminarza budżetowego Sejmiku Powiatowego w Łowiczu na rok 1919/20.

Po ustaleniu liczby członków, Przewodniczący, uznając zebranie za prawomocne, otworzył posiedzenie, poczem zakomunikował, że złożono na ręce jego na piśmie interpelację grupy członków Sejmiku w sprawie rogatkowego, wprowadzonego przez Magistrat m. Łowicza i w końcu podał projekt przekazania takowej Wydziałowi Powiatowemu do załatwienia.

Sejmik jednogłośnie zdecydował sprawę tą przekazać Wydziałowi Powiatowemu do załatwienia i to jeszcze w dniu tegoż zebrania po ukończeniu obrad Sejmiku.

Następnie Przewodniczący przedłożył zebranym do rozpatrzenia i zatwierdzenia preliminarz budżetowy, Odczytano go w całości, a następnie na życzenie zebranych przystąpiono do rozpatrywania poszczególnych pozycji, przyczem najpierw rozpatrywano wydatki, a następnie dochody.

Przy rozpatrywaniu była prowadzona dość ożywiona dyskusja. Ostatecznie Sej-

mik zaakceptował preliminarz w ogólnej sumie Mk. 8,193,603,82 (osiem milionów sto dziewięćdziesiąt trzy tysiące sześćset trzy mk. osiemdziesiąt dwa fenigi) tak w rozchodach jak i dochodach. Poszczególne zaś pozycje przyjmowane były przy następujących okolicznościach i tak:

a) Rozchód

Tytuł I. Koszty administracji Przy § 1 p. b. „Djety członków za posiedzenia“, członek Surma postawił wniosek, ażeby z sum komunalnych wypłacać diety członkom wszystkich Komisji, wyłonionych z Sejmiku, obradujących w sprawach nie-samorządowych.

Wniosek poddany był dyskusji, po której Sejmik jednomyślnie postanowił, by w zasadzie wypłacać członkom tych Komisji diety z sum komunalnych, lecz zwrotu wypłaconych sum żądać od tych instytucji, które zwracały się do Sejmiku o powołanie Komisji do życia. Wreszcie punkt ten Sejmik jednomyślnie przyjął w sumie Mk. 9, 550.

Inne punkty tegoż tytułu przyjmowane były bez dyskusji tak że cały tytuł I Sejmik jednomyślnie zaakceptował w ogólnej sumie Mk. 247,550. (dwieście czterdzieści siedem tysięcy pięćset pięćdziesiąt marek).

Tytuł II. Komunikacja.

Po rozpatrzeniu poszczególnych punktów tytułu, Sejmik jednomyślnie zaakceptował wszystkie wydatki w ogólnej sumie Mk. 1,126,162,70 (jeden milion sto dwadzieścia sześć tysięcy sto sześćdziesiąt dwie marki, siedemdziesiąt fenigów).

Tytuł III. Popieranie rolnictwa, handlu i przemysłu. Na wniosek członka Surmy do tytułu niniejszego wstawiono nową pozycję: „Na utrzymanie inżyniera meljoracyjnego“, preliminarz na ten cel sumę Mk. 24,000. Cały niniejszy tytuł przyjęto jednomyślnie w ogólnej sumie Mk. 69,000 (sześćdziesiąt dziewięć tysięcy).

Tytuł IV. Zdrowotność i szpitalnictwo. Wydatki na ten cel Sejmik jednomyślnie zaakceptował w ogólnej sumie Mk. 584,000 (pięćset osiemdziesiąt cztery tysiące).

Tytuł V. Dobroczynność publiczna. Preliminarz na ten cel sumę Sejmik zaakceptował w ogólnej sumie Mk. 100,000 (sto tysięcy marek).

Tytuł VI. Szkolnictwo i oświata. Członek Surma postawił wniosek wstawienia do tytułu niniejszego nowej pozycji „Na kształcenie akuserek“, proponując przeznaczyć na ten cel 15,000 marek. Przewodniczący otworzył dyskusję nad tym wnioskiem. Zabrał głos członek Kret i zaproponował przeznaczyć na ten cel 20,000 marek.

Ponieważ nikt więcej głosu nie zabrał Przewodniczący zarządził głosowanie jawne.

Wynik głosowania wypadł w ten sposób, że za 20,000 Mk. głosowało 10 członków, przeciw 7, wstrzymało się od głosowania 2-ch, wobec czego przeszedł wniosek członka Kreta.

Następnie przy punkcie d. § 19 tegoż tytułu Inspektor Szkolny Markiewicz (wszedł na salę podczas posiedzenia), któremu Przewodniczący udzielił głosu wyraził życzenie, ażeby pozycję na kursy dokształcające dla nauczycieli ludowych podnieść z 15,000 marek na 25,000 marek.

Nad sprawą tą Przewodniczący otworzył dyskusję, po której zarządził jawne głosowanie.

Wynik wypadł następujący, że za 25,000 Mk. głosowało 11 członków prze-

ciw 6; wstrzymujących się było 2, wobec czego przeszła suma 25,000 Mk.

Ostatecznie cały tytuł Sejmik zaakceptował jednomyślnie w sumie Mk. 592,000 (trzysta dziewięćdziesiąt dwa tysiące).

Tytuł VII. Cele kulturalne. Członek Kret postawił wniosek ażeby pozycje punktu a) § 20 „Zasilki dla Straży Ogniowych“, podnieść z 30,000 na 50,000 Mk.

Po przeprowadzonej dyskusji Przewodniczący zarządził głosowanie, które dało wynik następujący, że za postawionym wnioskiem głosowało 15 członków, przeciwko 1, wstrzymujących się było 3, wobec czego postawiony wniosek przeszedł.

Następnie członek Wierusz-Kowalski postawił wniosek wstawienia nowej pozycji „Na bursę dla uczniów Seminarjum Nauczycielskiego w Łowiczu“, z przeznaczeniem na ten cel sumy 10,000 marek.

Sejmik wniosek ten jednomyślnie zaakceptował z zaznaczeniem, że suma 10,000 marek na wypadek potrzeby może być w przyszłości podwyższona z pozycji „nieprzewidzianych wydatków Sejmiku“ Prócz tego Sejmik zdecydował z tych że nieprzewidzianych wydatków pokrywać całkowite utrzymanie biednych uczniów Seminarjum. Przynawanie zasiłku potrzebującym takowego na pokrycie wydatków utrzymania w bursie, Sejmik zastrzegł sobie.

Wreszcie całkowity tytuł niniejszy Sejmik jednomyślnie przyjął w ogólnej sumie wydatków Mk. 148,000 (sto czterdzieści osiem tysięcy marek).

Tytuł VIII. Bezpieczeństwo Publiczne przyjęto bez dyskusji jednomyślnie w sumie Mk. 177,447,50 (sto siedemdziesiąt siedem tysięcy czterysta czterdzieści siedem marek pięćdziesiąt fenigów).

Tytuł IX. Koszty przedsiębiorstw powiatowych (Biuro Handlowe) przyjęto jednomyślnie w sumie Mk. 105,000 (sto pięć tysięcy).

Tytuł X. Wydatki nieprzewidziane przyjęto bez zmiany jednomyślnie w sumie Mk. 100,000 (sto tysięcy marek).

Tytuł XI. Wydatki nadzwyczajne przyjęto jednomyślnie w wysokości Mk. 2,100,000 (dwa miliony sto tysięcy marek).

Tytuł XII. Wydatki wojenne również jednomyślnie zaakceptowano w sumie Mk. 3.010,000 (trzy miliony dziesięć tysięcy marek).

Tytuł XIII. Na fundusz wyrównawczy. Tytuł niniejszy został jednomyślnie przyjęty w sumie Mk. 33,643,62 (trzydzieści trzy tysiące sześćset czterdzieści trzy mk. sześćdziesiąt dwa fenigi).

b) Przychód

Wykazaną w preliminarzu pozostałość kasową na dzień 1 lipca r. b. w sumie Mk. 174,000 (sto siedemdziesiąt cztery tysiące marek) przyjęto.

Wreszcie wszystkie tytuły przychodów poniżej wyliczone, w ogólnej liczbie 12, Sejmik jednomyślnie zaakceptował w następujących normach:

Tytuł I. Dochód z drzewa w ogólnej sumie Mk. 15,000 (piętnaście tysięcy marek).

Tytuł II. Zapomogi ze strony Państwa w wysokości przewidzianej przez ustawę w sumie Mk. 224,407,41 (dwieście dwadzieścia cztery tysiące czterysta siedem marek czterdzieści jeden fen).

Tytuł III. Oplaty w ogólnej sumie Mk. 16,800 (szesnaście tysięcy osiemset marek).

Tytuł IV. Podatki dotacyjne w ogólnej sumie Mk. 25.218,98 (dwadzieścia pięć

tysięcy dwieście osiemnaście mk. dziewięćdziesiąt osiem fen).

Tytuł V. Dodatki do podatków państwowych i gminnych w ogólnej sumie Mk. 276,301,95 (dwieście siedemdziesiąt sześć tysięcy trzysta jedna marka dziewięćdziesiąt pięć fen).

Tytuł VI. Dodatki do cen przedmiotów monopolu państwowego w ogólnej sumie Mk. 301,000 (trzysta jeden tysiąc marek).

Tytuł VII. Podatki samodzielne powiatu w ogólnej sumie Mk. 750,000 (siedemset pięćdziesiąt tysięcy mk).

Tytuł VIII. Dochody Biura Handlowego w ogólnej sumie Mk. 1,163,231,86 (jeden milion sto sześćdziesiąt trzy tysiące dwieście trzydzieści jedna mk. osiemdziesiąt sześć. fen).

Tytuł IX. Zwroty w ogólnej wysokości Mk. 210,000 (dwieście dziesięć tysięcy).

Tytuł X. Kary w sumie mk. 3,000 (trzy tysiące marek).

Tytuł XI. Pożyczki w ogólnej sumie Mk. 5,000,000 (pięć milionów mk).

Tytuł XII. Sumy przejściowe — na fundusz wyrównawczy w ogólnej sumie Mk. 33,643,62 (trzydzieści trzy tysiące sześćset czterdzieści trzy marki sześćdziesiąt dwa fenigi).

Po przyjęciu preliminarza budżetowego Przewodniczący podał myśl powołania Komisji Regulaminowej do opracowania regulaminów: podatków i opłat.

Nad kwestją tą wywiązała się dyskusja, do której Sejmik zdecydował jednogłośnie utworzyć zaproponowaną Komisję, liczba której ma składać się z trzech członków.

W konsekwencji Przewodniczący zarządził tajne głosowanie.

Wynik głosowania wypadł, że członek Surma Jan otrzymał 18 głosów

Kret Jan	14	„
Stańczyk Konst.	9	„

Wszystkie trzy osoby powyżej wyliczone weszły na członków do powołanej Komisji, ponieważ otrzymały największą ilość głosów.

Na tem protokół zakończono i podpisano.

Przewodniczący w z. *Jaros*

Protokulant *Garczyński*

D Z I A Ł A.

Wydatki zwyczajne

Tytuł I. Koszty administracji

§ 1. Wydatki osobowe:

a) Pensja personalu biura Wydziału Powiatowego rocznie	103.800	—
b) djety członków za posiedzenia [22 czł. Sejm po 25 mk. na 6 posiedzeń uczyni mk.	3200	
6 czł. Wydziału po 25 mk., za 24 posiedzeń uczyni mk.	3600	
9 czł., Komis. Aprow. po 25 mk., za 6 posiedzeń uczyni mk.	1350	
7 czł. Komis. Drogowej po 25 mk. za 6 posiedzeń uczyni mk.	1000	
3 czł. Komis. Sanit. za 4 posiedz. uczyni mk.	300	9.450 —
c) Koszty wyjazdów i djety urzędników samorządowych oraz czł. Sejm. Wydz. i Kom. uczyni mk.	6600	
wyjazdy inspektora samorządu gmin mk. . .	2000	8.600 —

§ 2. Wydatki rzeczowe:	
a) Lokal 12×100	1.200 —
b) światło i opał	5.000 —
c) abonament 2-ch telef., rozmów telef. i depesze	3.000 —
d) materiały piśmienne i formularze.	6.000 —
e) remont maszyn do pi- sania i kupno przyborów do nich.	500 —
f) kupno nowej maszyny do pisania	5.000 —
g) prenumerata: Dz. Praw, Dz. Urz. M. S. W., Monitora 25 egzempl.	1.500 —
h) kupno samochodu	45.000 —
i) utrzymanie samochodu	8.500 —
j) przeróbka gmachu Pow. Ks. Emeryt. na szpital za- kazny	50.000 —
	<u>247.550 —</u>

Tytuł II. Komunikacja.

§ 3. a) utrzymanie istnie- jących szos	748 024 70
b) dodatkowo na utrzyma- nie istniejących dróg z po- życzki państwowej mk. 100.000 jako pozostałość z okreru od 1/4 do 30/6 19 r.	78.138 —
§ 4. budowa nowej kolei	250.000 —
§ 5. zasilki gminom wiejskim i miejskim na utrzymanie i budowę środków komu- nikacyjnych	50.000 —
	<u>1.126.162 70</u>

Tytuł III. Popieranie rolnictwa, handlu i przemysłu.

§ 6. Zasilki Centr. Zwią- zku Kółek Rolniczych	15.000 —
§ 7. a) miejscowy zwią- zek kółek rolniczych	25.000 —
b) zasilki stacji doświad- czalnej	5.000 —
c) utrzymanie inżyniera meljoracyjnego	24.000 —
	<u>69.000 —</u>

Tytuł IV. Zdrowotność i szpitalnictwo.

§ 8. Walka z chorobami zakaźnymi	
a) na założenie i utrzy- manie zakładów dezynfekcyj- nych	20 000 —
b) zasilki na utworzenie i utrzymanie domów i łaźni ludowych	30.000 —
§ 9. Hygiena ludowa, za- silki dla akuserek	35.000 —
§ 10. utrzymanie istnie- jących szpitali wraz z re- monotami	308.000 —
§ 11. utrzymanie samo- chodu ambulansowego	10.000 —
§ 12. na utrzymanie de- zynfektorów	15.000 —
§ 13. utrzymanie admini- stracji w rzeźniach gminnych	16.800 —
§ 14. przeróbka gmachu Nowego Powiatu na szpital	150.000 —
	<u>584.800 —</u>

Tytuł V. Dobroczynność publiczna.

§ 15. Zwroty gminom miejskim i wiejskim wydatków na opiekę nad ubogimi, po- niesionych w myśl § 1, rozp. Jen. Gub. Wawszaw. z dn. 5/12 16 r. (dz. rozp. J. G. W. № 56 p. 212)		30.000 —
§ 16. koszty opieki nad ubogimi, umysłowo chorymi i niepełnymi	50.000 —	
§ 17. zasilki dla instytucji dobroczynnych	20.000 —	
	<u>100.000 —</u>	

Tytuł VI. Szkolnictwo i oświata.

§ 18. Popieranie szkol- nictwa zawodowego	
§ 19 a) zasilki na kur- sy rolnicze dla Zw. K. Roln.	15.000 —
b) stypendja dla uczniów szkół zawodowych	15.000 —
c) na kształcenie aku- szerek	20.000 —
§ 19. Popieranie szkol- nictwa elementarnego	
a) zasilki dla gmin na budowę nowych gmachów szkolnych	250.000 —
b) zasilki dla Rady Szkol- nej Okręgowej	2.000 —
c) na pensję i materiały piśmienne sekretariatu Rady Szk. Okr.	4.000 —
d) kursy dokształcające dla nauczycieli szkół ludowych	25.000 —
e) zasilki dla nauczycieli szkół elementarnych na wy- padek choroby, śmierci lub nieszczęśliwego wypadku	10.000 —
f) na pomoce naukowe dla szkół elementarn.	16.000 —
g) na biblioteki nauczy- cieli i szkół elem.	35.000 —
	<u>392.000 —</u>

Tytuł VII. Cele kulturalne.

§ 20. Pożarnictwo	
a) zasilki dla Straży Ogniowych	50.000 —
b) związek Florjański	8.000 —
§ 21. Pobieranie insty- tucji kulturalnych	
a) biblioteka Wydziału Powiatowego	10.000 —
b) biblioteki publiczne	15.000 —
c) zasilki dla Zw. Sejmi- ków Powiatowych	15.000 —
d) stacja meteorologiczna	5.000 —
e) zasilki na domy ludowe	15.000 —
f) na muzeum etnogra- ficzne ziemi Łowickiej	5.000 —
g) na bursę dla uczniów gimnazjum męsk. w Łowiczu	15.000 —
h) na bursę dla uczniów Seminarjum Nauczyc	10.000 —
	<u>148.000 —</u>

Tytuł VIII. Bezpieczeństwo publiczne.

§ 22. Policja	125.000 —
§ 23. Zwrot Państwu po- łowy wydatków na utrzymanie policji za czas od 1/4 19 r. do 30/6 19 r.	52.447 50
	<u>177.447 50</u>

Tytuł IX. Koszty przedsiębiorstw powiatowych (Biuro Handlowe)

§ 24. Koszty prowadze- nia Biura Handlowego	105.000 —
--	-----------

Tytuł X. Wydatki nieprzewidziane.

§ 25. Do dyspozycji Sej- miku	75.000 —
§ 26. Do dyspozycji Wy- działu Powiatowego	25.000 —
	<u>100.000 —</u>

D Z I A Ł B.**Wydatki nadzwyczajne.**

Tytuł XI. Pożyczki, zapomogi i wydatki jednorazowe.	
§ 27. Amortyzacja po- życzek	20.000 —
§ 28. Procenty od poży- czek	
§ 29. Pożyczki i zapo- mogi, udzielone słabym finan- sowo gminom wiejskim i miej- skim	35.000 —

§ 30. Zakupy nierucho- mości	25.000 —
§ 31. Budowa nowych szos w okresie etatowym (o ile przyznana będzie pożyczka)	2.000.000 —
§ 32. Na remont kościo- ła św. Anny w Bolimowie	20.000 —
	<u>2.100.000 —</u>

Tytuł XII. Wydatki wojenne.

§ 23. Pożyczki na odbu- dowę w okresie budżetowym (o ile przyznana będzie po- życzka państwowa na ten cel)	3.000.000 —
§ 34. Zapomogi gminom na koszty kwaterunk.	10.000 —
	<u>3.010.000 —</u>

D Z I A Ł C.**Sumy przejściowe.****Tytuł XIII. Na fundusz wyrównawczy**

§ 35. 50% podatku grun- towego na fundusz wyrównaw- czy M. S. W.	35.643 62
Ogółem mydatki wynoszą	<u>8.193.603 82</u>

D Z I A Ł A.**Dochody zwyczajne.**

Pozostałość kasy na 1-go Lipca r. b.		174.000 —
---	--	-----------

Tytuł I. Dochód z drzewa.

§ 1. Dochód ze sprze- daży drzew szosowych	10.000 —
§ 2. Wydzierżawienie drzew owocowych i gruntów przy drogach	5.000 —
	<u>15.000 —</u>

**Tytuł II. Zapomogi ze strony Państwa w wy-
sokości przewidzianej przez ustawę**

§ 3. Zapomogi na utrzy- manie dróg powiatowych w wysokości 50% kosztów utrzy- mania	224.407 41
--	------------

Tytuł III. Opłaty.

§ 4. Opłaty za badanie mięsa w rzeźniach	15.000 —
§ 5. Opłaty od podań i świadectw	1.800 —
	<u>16.800 —</u>

Tytuł IV. Podatki dotacyjne.

§ 6. Podatek drogowy	16.497 49
§ 7. „ transportowy	8.721 49
	<u>25.218 98</u>

**Tytuł V. Dodatki do podatków państwo-
wych i gminnych.**

§ 8. Dodatek obowiązo- wy od zasadniczego podatku grunt. państw. w wysokości 100%	67.287 24
§ 9. Dodatek do zasadni- czego podatku państw. po- dymnego w wysokości 100%	41.553 96
§ 10. Dodatek do państw. podatku od nieruchomości miejsk w wysokości 50%	5.000 —
§ 11. Dodatek do po- datku od przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych	
a) dla klasy I i II przeds. handl. 75% podatku patento- wego	9.440 —
b) dla pozostałych klas preeds. handlowych w wyso- kości 50% podatku patento- wego	12.088 75
c) dla pierwszych 4-ch klas przedsiębiorstw prze- mysłowych w wysokości 50% podatku patentowego	1.500 —

d) dla pozostałych klas oraz w wymienionych w p. 4 art. 7 dekr. w przedmiocie skarbowości pow. Zw. Komun. z d. 7/2 19 r. przeds. przemysł. w wysokości 100% podat. patentowego . . . . . 11.682 —

§ 12. Dodatek do państw. podatku akcyz. od przedsięb. zajmujących się produkcją napojów wysokokowych 100% . . . . . 15.250 —

§ 13. Dodatek do państw. podatku patent. od wyszynku alkoholu w wys. 500% . . . . . 10.000 —

§ 14. Dodatek do państw. podatku stemplowego od obrotu majątkiem nieruchom. . . . . 2.500 —

§ 15. Dodatek do państw. podatku mieszkaniowego w wysokości 25% . . . . . 100.000 —

§ 16. Podatek od koni i bydła 276.301 95

Tytuł VI. Dodatki do cen przedmiotów monopolu państwowego.

§ 17. Dodatek do monopolowej ceny cukru w wys. 20 mk. od 100 klg. . . . . 72.000 —

§ 18. Dodatek do monopolowej ceny nafty w wys. 11 mk. 20 f. od 100 klg. . . . . 25.000 —

§ 19. Dodatek do monopolowej ceny soli w wys. 5 mk. od 100 klg. . . . . 50.000 —

§ 20. Dodatek do monopol. ceny węgla . . . . . 144.000 —

§ 21. Dodatek do monopol. ceny zapalek . . . . . 7.000 —

§ 22. Dodatek do monopol. ceny świec . . . . . 3.000 —

Tytuł VII. Podatki samodzielne Powiatu.

§ 23. Podatek konsumcyjny po 1 mk. od korca zmielonego zboża . . . . . 680.000 —

§ 24. Podatek od rybolówstwa . . . . . 25.000 —

§ 25. Podatek od ekwipaży resorowych . . . . . 10.000 —

§ 26. Podatek od ogierów nielicencjonowanych używanych do pokrycia . . . . . 10.000 —

§ 27. Podatek od wywozu . . . . . 10.000 —

§ 28. Podatek od kawalerów . . . . . 15.000 —

Tytuł VIII. Biuro Handlowe.

§ 29. Dochody biura handlowego 1.164.231 86

Tytuł IX. Zwroty.

§ 30. Zwroty połowy kwoty wydatków na nadzwyczajną opiekę nad ubogimi (§ 1, rozp. № 215 dz. rozp. № 56) . . . . . 10.000 —

§ 31. Zwrot kosztów kuracyjnych . . . . . 200.000 —

Tytuł X. Kary.

§ 32. Kary dyscyplinarne i inne . . . . . 3.000 —

D Z I A Ł B.

Dochody nadzwyczajne

Tytuł XI. Pożyczki.

§ 33. Pożyczka państwowa na roboty przy budowie nowych dróg . . . . . 2.000.000 —

§ 34. Pożyczka państwowa na odbudowę zniszczonych wsi . . . . . 3.000.000 —

5.000.000 —

D Z I A Ł C.

Sumy przejściowe.

Tytuł XII. Na fundusz wyrównawczy.

§ 35. 50%-wy obowiązkowy dodatek do zasadniczego podatku gruntow. państwowego 33.643 62

Ogółem dochody wynoszą 8.193.603 82.

Z E S T A W I E N I E

DOCHODY.

№ tytułów	Nazwa tytułu	Suma tytułu	
		mk.	f.
	Pozostałość kasy na 1 lipca r. b.	174000	—
I	Dochód z drzewa	15000	—
II	Zapomogi ze strony Państwa	224407	41
III	Oplaty	16800	—
IV	Podatki dotacyjne	25218	98
V	Dod. do pod. państw. i gminnych	276301	95
VI	Dad. do cen przedm. monop. państw.	301000	—
VII	Podatki samodz. powiat.	750000	—
VIII	Biuro Handlowe	1164231	86
IX	Zwroty	210000	—
X	Kary	3000	—
XI	Pożyczki	5000000	—
XII	Na fundusz wyrównaw.	33643	62
		8193603	82

WYDATKI.

№ tytułów	Nazwa tytułu	Suma tytułu	
		mk.	f.
I	Koszta administracji	247550	—
II	Komunikacja	1126162	70
III	Popier. roln., handl. i przemysłu	69000	—
IV	Zdrowotność i szpit.	584800	—
V	Dobrocz. publiczna	100000	—
VI	Szkolnictwo i oświata	392000	—
VII	Cele kulturalne	148000	—
VIII	Bezpiecz. publiczne	177447	50
IX	Koszta przeds. powiat.	105000	—
X	Wydatki nieprzewidz.	100000	—
XI	Pożyczki, zapom. i wydatki jednorazowe	2100000	—
XII	Wydatki wojenne	3010000	—
XIII	Na fundusz wyrównaw.	33643	62
		819303	82

Z powodu braku miejsca nie mogliśmy pomieścić ogłoszenia Magistratu o licytacji 9 grudnia r. b. na dzierżawę dochodu z 6 rogatek i ogłoszenie Kierownictwa Wojskowego Urzędu Gospodarczego w Łowiczu O konkursie na dostawę kapusty

świeżej w główkach, kiszonej, marchwi, grochu, fasoli, soczewicy, gryki, prosa, słomy prasowanej i siana co uskuteczniemy w następnym numerze.

KINEMATOGRAF „EOS”

W sobotę 15 i niedzielę 16 listopada w miejscowym teatrze „Eos” odbędzie się następujące przedstawienie:

I.

Paweł i Gawel

(komedia w 2-ch częściach)

II.

Król - szewcem

(farsa w 4 częściach)

ZAKŁAD. MEBLOWY

M. Rozentala

w Łowiczu,

ul. Zduńska № 21

posiada na składzie krzesła, stoły, łóżka, komody, szafy i t. p. meble po cenach bardzo umiarkowanych. 1873—2—1

R A D A

Towarzystwa Wzajemnego Kredytu

w Łowiczu.

Zawiadamia, iż dnia 29 listopada 1919 roku o godz. 1-iej po południu w Łowiczu w domu własnym odbędzie się nadzwyczajne zebranie p.p. Pełnomocników.

PORZĄDEK DZIENNY:

- 1) Wybór przewodniczącego.
- 2) Podwyższenie budżetu na rok 1919
- 3) Wnioski członków T-wa Stosownie po 39 Ustawy.

UWAGA Na mocy § 38 Ustawy zgromadzenia będzie prawomocne bez względu na liczbę obecnych na zebraniu pp. pełnomocników.

Feliks Durmaj zgubił paszport wydany przez władze niemieckie. 1861—1—1

Cecylja Gieraft zgubiła paszport wydany przez władze niemieckie. 1862—1—1

Katarzyna Lipińska zgubiła paszport wydany przez władze niemieckie. 1863—1—1

Pinkusowi Schai Biezońskiemu skradziono paszport i książkę odroczenia od wojska

Szyja Lipsker ogłasza o ukradzeniu portwetu z paszportem i wekslem in blanco z podpisem Sz. Lipsker i Laja Lipsker. 1865—1—1

Moszek Jakubowicz zgubił paszport wydany przez władze niemieckie. 1887—1—1

Icek Szloss zgubił paszport wydany przez władze niemieckie. 1806—1—1

Michel Szpajshendler zgubił paszport wydany przez władze niemieckie. 1860—1—1.

Stanisław Przykorski zgubił paszport wydany przez władze niemieckie. 1884

3 talony strat wojennych, spowodowanych przez Rosjan i Niemców na sumę 4250 rb. na imię Stanisława Korza zostały spalone w dniu 17 września r. b. podczas pożaru we wsi Piaski, gm. Nieborów. 1870—1—1

Rutkowska Rozalja zgubiła paszport wydany przez władze niemieckie. 1872—1—1

Szmulowi Grinbaum skradziono patent na cukierki i galanterję i 20 mk. i paszport na imię Moszka Grinbaum. 1881—1—1

Prasa do kopjowania listów do sprzedania razem ze stołem. Wiadomość: Zduńska 32. Wojciechowski. 1877—1—1

Wanna blaszana w dobrym stanie do sprzedania—tamże pokój do wynajęcia ul. Długa № 14. Kolaszyńska. 1844—2—2